

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2003

Julkaistu Helsingissä 6 päivänä maaliskuuta 2003

N:o 185—191

SISÄLLYS

N:o		Sivu
185	Laki yksityisistä teistä annetun lain muuttamisesta	393
186	Laki kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta	397
187	Laki kuntoutusrahalain 5 ja 14 §:n muuttamisesta	399
188	Laki työntekijäin eläkelain muuttamisesta	400
189	Laki merimieseläkelain muuttamisesta	403
190	Laki kansaneläkelain 39 §:n muuttamisesta	406
191	Valtioneuvoston asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen 1 §:n muuttamisesta	407

N:o 185

Laki

yksityisistä teistä annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yksityisistä teistä 15 päivänä kesäkuuta 1962 annetun lain (358/1962) 33 a §:n 2 momentti, 38 a §, 38 c §:n 1 momentti, 52 §:n 1 momentin 11 kohta, 64 §:n 2 momentin 11 kohta, 10 luvun otsikko, 80 §, 89 a §:n 2 momentti sekä 96 ja 98 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 33 a §:n 2 momentti laissa 555/1995, 38 a § laissa 521/1975 ja mainitussa laissa 555/1995, 38 c §:n 1 momentti, 52 §:n 1 momentin 11 kohta ja 98 a § laissa 1079/2000, 89 a §:n 2 momentti mainitussa laissa 521/1975 sekä 96 § laissa 1606/1995 ja mainitussa laissa 1079/2000, sekä

lisätään 24 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 521/1975 ja 1079/2000, uusi 3 momentti, 38 c §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 4 momentti sekä lakiin uusi 97 a ja 101 a § seuraavasti:

24 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettu korvaus määrätään vain, jos tiekunta tai, jollei tiekuntaa ole, tieosakkaat yhdessä tai joku heistä korvauksen määräämistä vaatii. Korvaus määrätään maksettavaksi tiekunnalle tai, jollei tiekuntaa ole, tieosakkaille yhteisesti. Jolleivät toimituksessa läsnä olevat tieosakkaat muuta sovi, korvaus ositellaan tieosakkaiden kesken tieyksikköjen mukaisessa suh-

teessa tai muun kohtuullisen perusteen mukaan. Korvausta koskeva asia ratkaistaan samassa yhteydessä, jossa 1 momentin mukainen oikeus tiehen annetaan.

33 a §

Korvaukset, jotka johtuvat 9 a §:n 2 momentissa tai 10 §:n 2 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä, maksaa se, joka on vaatinut toimenpiteen suorittamista. Jos

HE 163/2002
LiVM 24/2002
EV 256/2002

muullekin asianosaiselle aiheutuu toimenpiteestä ilmeistä hyötyä, voidaan hänet velvoittaa osallistumaan korvauksiin saamansa hyödyn mukaan.

38 a §

Tietoimituksen yhteydessä toimitusmiehet voivat suorittaa ilman eri määräystä kiinteistön määrityksen, milloin toimenpide on tarpeen tiealueen määrittämiseksi tai muun tässä laissa tarkoitetun toimenpiteen suorittamiseksi. Samoin toimitusmiehet voivat ilman eri määräystä suorittaa sellaisen tilusvaihdon tai alueen siirtämisen, jonka suorittamistarve johtuu tien tekemisestä, tien tai tieoikeuden lakkauttamisesta taikka tieoikeuden muusta muuttamisesta, jos tietoimituksen hakija tai asianomaisen alueen omistaja sitä vaatii, taikka tilusvaihto tai alueen siirtäminen on tärkeää tarkoituksenmukaisen kiinteistöjaoituksen aikaansaamiseksi.

Tilusvaihdon edellytyksenä on, että sillä voidaan:

1) välttää sellaisen haitan syntyminen, joka estäisi kulkuyhteyttä koskevan järjestelyn suorittamisen;

2) vähentää huomattavasti niitä kustannuksia tai korvauksia, joita kulkuyhteyden järjestelystä muutoin aiheutuisi; tai

3) vähentää merkittävästi haittaa, joka kulkuyhteyden järjestelystä aiheutuisi kiinteistön tai sen osan tarkoituksenmukaiselle käyttämiselle.

Jos tilusvaihtoa ei voida sopivasti suorittaa tai asianomaisten kiinteistöjen omistajat sopivat alueen siirtämisestä, voidaan tilusvaihdon sijasta 2 momentissa mainituin edellytyksin arvoltaan vähäinen alue siirtää kiinteistöstä toiseen rahana suoritettavaa täyttä korvausta vastaan.

Tilusvaihdon ja alueen siirtämisen edellytyksenä on lisäksi, ettei siitä aiheudu kenellekään sanottavaa haittaa. Muutoin tilusvaihdon ja alueen siirtämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kiinteistönmuodostamislain 59, 65, 66 ja 200 §:ssä säädetään.

Tilusvaihdossa ja alueen siirtämisessä arvioidaan kiinteistöstä toiseen siirtyvä alue erikseen luovuttavan ja vastaanottavan kiinteistön kannalta. Jos nämä arvot eroavat toisistaan, erotus on määrättävä sen asian-

osaisen korvattavaksi, joka hyötyy tällaisen toimenpiteen suorittamisesta.

38 c §

Alueella, jolla tieoikeudet ovat epäselvät tai jolla liikenteellisten olosuhteiden muuttamisen vuoksi on tarpeen tehdä tai lakkauttaa teitä taikka muutoin järjestellä tieoikeuksia, voidaan tarkoituksenmukaisten tieyhteyksien järjestämiseksi ja tieoikeuksien saattamiseksi vastaamaan muuttuneita olosuhteita kunnan, tiekunnan tai kiinteistön omistajan hakemuksesta suorittaa tällaista aluetta koskeva tietoimitus (*alueellinen tietoimitus*). Jos edellä tarkoitettu tieyhteyksien järjestely on tarpeen paikallisen liikenteen vähentämiseksi yleisellä tiellä taikka rautatien tasoristeyksien vähentämisen tai poistamisen vuoksi, alueellisen tietoimituksen suorittamista saa hakea myös yleisen tien tai radan pitäjä. Tietoimitusta haetaan maanmittaustoimistolta, joka antaa toimitusmääräyksen ja huolehtii toimituksen suorittamisesta silloinkin, kun toimitus koskee kokonaan kiinteistönmuodostamislain 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua aluetta. Jos yleinen etu vaatii, maanmittaustoimisto voi antaa määräyksen alueellisen tietoimituksen suorittamiseen hakemuksetta.

Korvaukset, jotka aiheutuvat yleisen tien tai radan pitäjän hakemuksesta suoritettavassa alueellisessa tietoimituksessa aiheutuvista tieyhteyksien järjestelyistä, on hakijan maksettava. Jos järjestelystä tulee muulle asianosaiselle erityistä hyötyä, voidaan hänet velvoittaa osallistumaan korvausten maksamiseen sen mukaan kuin kohtuulliseksi harkitaan hänen saamansa hyöty huomioon ottaen.

52 §

Jos kysymys on ennestään olevasta tiestä, on kunnan tielautakunnan, jolleivät asianosaiset ole heidän määrättävissään olevasta asiasta voineet sopia taikka jollei asiaa 38 §:n mukaan tai muutoin tämän lain nojalla ole ratkaistava tietoimituksessa, päätettävä jäljempänä mainituista asioista:

11) jäljempänä 10 luvussa mainituista asioista 80 §:n 4 momentissa tarkoitettuja asioita lukuun ottamatta; sekä

64 §

Tiekunnan kokouksessa on erityisesti päätettävä:

11) 80 §:n 1 momentissa tarkoitettuun säännölliseen toimintaan tarvittavan luvan antamisesta sekä sellaisen kiellon antamisesta, josta säädetään 80 §:n 3 momentissa.

10 luku

Tien muu käyttäminen ja muun alueen käyttö tilapäisesti tienä

80 §

Tien käyttämiseen tarvitaan tieosakkaiden taikka tiekunnan lupa, jos tietä käytetään:

1) muun kuin tieosakkaan järjestämään toimintaan, joka selvästi lisää tien kunnossapitokustannuksia; tai

2) muun kuin tieosakkaan hyväksi tapahtuviin tilapäisiin kuljetuksiin, työhevosella tapahtuvia maa- ja metsätalouden kuljetuksia lukuun ottamatta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua luvan tilapäiseen tien käyttämiseen voi antaa tieosakas taikka, jos osakkaat muodostavat tiekunnan, toimitsijamies tai hoitokunta. Tieosakkaat tai tiekunnan kokous antavat luvan säännölliseen toimintaan. Tien käyttämisestä voidaan periä 26 §:n mukainen käyttömaksu kuljetuksen tai toiminnan järjestäjältä.

Tieosakkaat taikka tiekunta voivat yleisesti kieltää kaikilla tai joillakin moottori- tai hevosajoneuvoilla tapahtuvan tien käytön tai työkoneiden kuljettamisen niiltä, joilla ei ole oikeutta tiehen. Tässä momentissa tarkoitettu kieltä ei ole esteenä tieosakkaan kiinteistölle kulkemiseen luvallisissa asioissa eikä estä tieosakasta taikka, jos osakkaat muodostavat tiekunnan, toimitsijamiestä tai hoitokuntaa antamasta edellä tarkoitettua lupaa tien tilapäiseen käyttämiseen, jos siihen on painavia syitä. Valtion tai kunnan avustamien teiden osalta on kuitenkin voimassa, mitä 96 §:ssä säädetään.

Jos joku, jolla ei ole oikeutta tiehen, 1 tai 3 momentin vastaisesti käyttää tietä, hän on velvollinen vaadittaessa suorittamaan tien käytöstä 26 §:n mukaisen käyttömaksun sekä, jos tie on vaurioitunut, korvaamaan vahingon.

Jos tietä on käytetty 1 tai 3 momentin vastaisesti ja siitä vaaditaan rangaistusta, on myös korvausta koskevat vaatimukset tehtävä yleisessä tuomioistuimessa.

89 a §

Jos tietyön kustannuksiin tarvitaan etukäteen varoja, tulee tielautakunnan päätöksellään vahvistaa tarvittava määrä ottamalla huomioon 38 §:n 4 momentissa tarkoitettu kustannusarvio sekä samalla määrätä tieyksikköjen mukaan kultakin tieosakkaalta etukäteen perittävä osuus näistä kustannuksista.

96 §

Jos valtio tai kunta tämän tai muun lain perusteella avustaa tiekuntaa tai tieosakkaita yhteisesti tien kunnossapidossa, tien käyttämisestä muuhun kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuvaan liikenteeseen ei saa kieltää sinä ajanjaksona, jota avustus koskee. Sama on voimassa tiestä, jonka kunnossapidosta kunta vastaa kustannuksellaan. Säännöllisen liikenteen harjoittamiseen tarvitaan tällöinkin tiekunnan tai tieosakkaiden lupa samoin kuin tien käyttämiseen sellaiseen toimintaan, joka selvästi lisää kunnossapitokustannuksia 80 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Jos muusta kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuvasta liikenteestä aiheutuu huomattavaa haittaa kiinteistön tai rekisteriyksikön omistajalle, voidaan kunnan suostumuksella muiden kuin tieosakkaiden tienkäyttöä kieltää tai sitä rajoittaa.

Jos valtio tai kunta tämän tai muun lain perusteella avustaa tiekuntaa tai tieosakkaita yhteisesti tien parantamisessa tai uuden tien rakentamisessa taikka tie on tehty kokonaan tai osaksi kunnan varoilla, on kymmenen vuoden ajan viimeisen avustuserän nostamisesta tai kunnan tekemän tietyön päättymisestä lukien noudatettava, mitä 1 momentissa säädetään tien käyttämisestä muiden kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuvaan toimintaan tai liikenteeseen.

97 a §

Valtionavustukseen oikeutettujen yksityisten teiden kunnossapitoa voidaan seurata Tiehallinnon valitsemien tarkkailuteiden

avulla. Tarkkailutiekse valitun tien tiekunta on velvollinen antamaan Tiehallinnolle seurantaan varten tarvittavia tietoja.

98 a §

Valitus tiepiiriin valtionapua koskevaan päätökseen tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä tie tai suurin osa siitä sijaitsee. Tässä laissa tarkoitettuihin valtionapuihin sovelletaan muutoin, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään.

Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

101 a §

Antaessaan 96 §:n 1 momentissa tarkoitetun suostumuksen tien käytön kieltämiseen tai rajoittamiseen kunta antaa samalla myös tieliikennelain (267/1981) 51 §:n 2 momentissa tarkoitetun suostumuksen liikenteen ohjauslaitteen asettamiseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2003.

Liikenne- ja viestintäministeri *Kimmo Sasi*

N:o 186

L a k i

kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä maaliskuuta 1991 kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain (610/1991) 2 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1504/1995, sekä *lisätään* 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi viimeksi mainitussa laissa, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi seuraavasti:

2 §

Vajaakuntoisten ammatillinen kuntoutus

Kansaneläkelaitoksen on järjestettävä vakuutetulle, jolle asianmukaisesti todettu sairaus, vika tai vamma todennäköisesti aiheuttaa uhkan tulla työkyvyttömäksi tai jonka työkyvyn ja ansiomahdollisuuksien on katsottava sairauden, vian tai vamman vuoksi olennaisesti heikentyneen, tarkoituksenmukainen ammatillinen koulutus ja valmennus hänen työkykynsä säilyttämiseksi tai parantamiseksi, jollei sitä ole järjestetty julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002), työeläkelakien taikka erityisopetusta koskevien säännösten perusteella.

Työkyvyttömyyden uhkalla tarkoitetaan tilannetta, jossa on todennäköistä, että työntekijälle lähivuosina, vaikka hoidon ja lääkinnällisen kuntoutuksen toteutuksen mahdollisuudet otetaan huomioon, ilman ammatillisia kuntoutustoimia tulisi myönnettäväksi työkyvyttömyyseläke. Työkyvyn ja ansiomahdollisuuksien olennaista heikentymistä arvioitaessa otetaan huomioon vakuutetun jäljellä oleva kyky hankkia itselleen ansiotuloja saatavissa olevalla sellaisella työllä, jonka suorittamista voidaan häneltä kohtuudella edellyttää hänen koulutuksensa, aikaisempi toimintansa, ikänsä, asumisolosuhteensa ja muut näihin verrattavat seikat huomioon ottaen. Kuntoutuksen tarkoituksenmukaisuutta arvioitaessa otetaan huomioon hakijan ikä, ammatti, aikaisempi toiminta, koulutus ja sosiaalis-taloudelliset seikat sekä se, johtaako haettu kuntoutus todennäköisesti hakijan terveydentilalle sopivassa työssä jatkamiseen,

398

N:o 186

työhön palaamiseen tai työelämään siirtymiseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 187

L a k i**kuntoutusrahalain 5 ja 14 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä maaliskuuta 1991 annetun kuntoutusrahalain (611/1991) 5 §:n 1 momentin 4 kohta, sekä
lisätään 14 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1480/2001, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi seuraavasti:

5 §

Kuntoutuksen antamisperuste

Kuntoutusrahan maksamisen edellytyksenä on, että kuntoutus on tarpeellista 4 §:n mukaisesti ja sitä annetaan jonkin seuraavan säännöksen nojalla:

4) työterveyshuoltolain (1383/2001) 12 ja 14 §; tai

14 §

Kuntoutusrahan määrä

Ammatillisen kuntoutuksen ajalta maksettavan kuntoutusrahan määrä päivältä määräytyy 1 momentin mukaisesti, kuitenkin siten, että se on 75 prosenttia sairausvakuutuslaissa säädetyn työtulon kolmassadasosasta kussakin mainitun lain 16 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tuloluokassa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004. Tätä lakia sovelletaan kuntoutusrahan, jota maksetaan ammatillisen kuntoutuksen ajalta tämän lain tultua voimaan.

Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 2003

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 188

Laki

työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 4 h ja 4 j—4 n § sekä 5 b §:n 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 4 h ja 4 m § laissa 612/1991, 4 j § ja 5 b §:n 5 momentti laissa 1482/1995, 4 k § osaksi viimeksi mainitussa laissa, 4 l § mainituissa laeissa 612/1991 ja 1482/1995 sekä laissa 1544/1994 ja 4 n § mainituissa laeissa 612/1991 ja 1482/1995 sekä laissa 1331/1999, sekä

lisätään lakiin siitä lailla 390/1995 kumotun 4 i §:n tilalle uusi 4 i § ja sen edelle uusi väliotsikko sekä 4 l §:n edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

4 h §

Työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi tarkoituksenmukaista ammatillista kuntoutusta, jos

1) asianmukaisesti todettu sairaus, vika tai vamma todennäköisesti aiheuttaa uhkan, että hän tulee työkyvyttömäksi 4 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla, tai häntä on pidettävä mainitussa lainkohdassa tarkoitettulla tavalla työkyvyttömänä; ja

2) työntekijän eläkettä määrättäessä otetaisiin huomioon eläkkeeseen oikeuttavana 6 a §:n 1 momentissa tarkoitettu tuleva aika, jos hän olisi tullut työkyvyttömäksi ajankohtana, jona hakemus tehtiin tai jona hakijan kuntoutustarve on viimeistään selvitettävä kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain (610/1991) 6 §:n mukaan; jos työntekijä jo saa työkyvyttömyyseläkettä, edellytetään, että eläke on edellä tarkoitettulla tavalla täysitehoinen.

Edellä 1 momentissa työkyvyttömyyden uhkalla tarkoitetaan tilannetta, jossa on to-

dennäköistä, että työntekijälle lähivuosina, vaikka hoidon ja lääkinnällisen kuntoutuksen toteutuksen mahdollisuudet otetaan huomioon, ilman ammatillisia kuntoutustoimia tulisi myönnettäväksi työkyvyttömyyseläke täytenä tai osaeläkkeenä. Kuntoutuksen tarkoituksenmukaisuutta arvioitaessa otetaan huomioon hakijan ikä, ammatti, aikaisempi toiminta, koulutus, yhteys työelämään sekä se, johtaako haettu ammatillinen kuntoutus todennäköisesti hakijan terveydentilalle sopivassa työssä jatkamiseen tai työhön palaamiseen. Lisäksi tarkoituksenmukaisuutta arvioitaessa otetaan huomioon, lykkääkö ammatillinen kuntoutus hakijan eläkkeelle jäämistä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna ammatillisena kuntoutuksena voidaan työntekijälle tehdä kuntoutustutkimuksia, antaa työhön tai ammattiin johtavaa koulutusta, työhön valmennusta, elinkeinotukea ja sellaista lääkinnällistä kuntoutusta, joka tukee tätä ammatillista kuntoutusta, sekä korvata mainitun kuntoutuksen aiheuttamat välttämättömät ja tarpeelliset kustannukset.

Oikeutta tämän lain mukaiseen ammatilliseen kuntoutukseen ei kuitenkaan ole, jos työntekijällä on oikeus kuntoutukseen tapaturmavakuutuksen tai liikennevakuutuksen kuntoutusta koskevien säännösten perusteella.

Kuntoutusetuudet

4 i §

Muulla kuin työkyvyttömyyseläkkeensajalla on oikeus kuntoutusrahaan niiltä kalenterikuukausilta, joiden aikana hän on kokonaan tai osittain estynyt tekemästä ansiotyötä 4 h §:ssä tarkoitetun ammatillisen kuntoutuksen vuoksi.

Jos työntekijä on kokonaan estynyt tekemästä ansiotyötä ammatillisen kuntoutuksen vuoksi, kuntoutusraha on yhtä suuri kuin niiden 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen peruseläkkeiden yhteismäärä, joihin työntekijällä olisi oikeus, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavasti työkyvyttömäksi 4 h §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna ajankohtana.

Jos työntekijä ammatillisen kuntoutuksen aikana ansaitsee enemmän kuin puolet siitä eläkkeen perusteena olevasta palkasta, jonka perusteella 2 momentissa tarkoitettua eläkkeen tulevan ajan eläkkeenosaa lasketaan, kuntoutusrahan määrä on puolet 2 momentissa tarkoitettua täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrästä.

4 j §

Kuntoutusrahaan, kuntoutustukeen ja työkyvyttömyyseläkkeeseen maksetaan 4 h §:n 3 momentissa tarkoitettua toimenpiteen kestoajalta kuntoutuskorotus.

Kuntoutuskorotus on 33 prosenttia kuntoutusrahan, kuntoutustuen tai työkyvyttömyyseläkkeen yhteensovitetusta määrästä.

Kuntoutusraha ja -korotuksesta ja niiden saajasta on soveltuvin osin voimassa, mitä kuntoutustuesta tai työkyvyttömyyseläkkeestä taikka niiden saajasta säädetään. Kuntoutusraha ja -korotus voidaan kuitenkin maksaa kuukautta lyhyemmältä ajalta.

4 k §

Kuntoutusrahaa voidaan maksaa harkinnanvaraisena kuntoutusavustuksena myös kuntoutuspäätöksen antamisen ja kuntoutuk-

sen alkamisen väliseltä ajalta sekä kuntoutusjaksojen väliseltä ajalta. Kuntoutusavustusta maksetaan kuitenkin enintään kolmelta kuukaudelta kalenterivuotta kohden kummankin edellä mainitun syyn perusteella erikseen laskettuna, jollei sen maksaminen pitemmältä ajalta ole kuntoutuksen turvaamiseksi perusteltua. Harkinnanvaraista kuntoutusavustusta voidaan myöntää myös hoito- tai kuntoutussuunnitelman laatimista varten.

Kuntoutusrahaa saaneelle voidaan maksaa enintään kuudelta kuukaudelta 4 i §:ssä tarkoitetun kuntoutusrahan suuruista kuntoutusavustusta, jos tämä on hänen työllistymisensä kannalta erityisen tarpeellista. Tällöin kuntoutusavustus määritellään kertasuoritukseksi ja maksetaan yhdessä tai useammassa erässä. Kuntoutusavustusta ei kuitenkaan makseta ajalta, jolta työntekijällä on oikeus työttömyysturvalain (1290/2002) mukaiseen työttömyyspäivärahaan tai työmarkkinatukeen.

Ilmoitusvelvollisuus ja muutoksenhaku

4 l §

Eläkelaitoksen on ilmoitettava kansaneläkelaitokselle 4 h §:ssä tarkoitettua kuntoutustoimestaan sekä kuntoutusrahaa ja -korotusta koskevasta päätöksestään.

4 m §

Eläkelaitoksen päätökseen, joka koskee 4 h §:n 3 momentissa tarkoitettua kuntoutuksen sisältöä tai 4 k §:ssä tarkoitettua kuntoutusavustusta, ei saa hakea muutosta valittamalla.

4 n §

Oikeutta 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuun työkyvyttömyyseläkkeeseen ei ole ilman painavaa syytä ennen kuin oikeus 8 §:n 4 momentissa mainitun lain tai eläkesäännön taikka kuntoutusrahain mukaiseen kuntoutusrahaan on päättynyt.

5 b §

Jos täytenä myönnetty työkyvyttömyyseläke lakkautetaan, työkyvyttömyyseläke voidaan maksaa osaeläkkeenä vuotta lyhyemmältäkin ajalta. Osaeläke voidaan maksaa

täytenä eläkkeenä 4 j §:ssä tarkoitetun kuntoutuksen ajalta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Tätä lakia sovelletaan kuntoutukseen, joka alkaa lain tultua voimaan.

Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 189**L a k i****merimieseläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/1956) 25 e §:n 2—4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1745/1995,
muutetaan 25 ja 25 a—25 d § ja 25 e §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat viimeksi mainitussa laissa, sekä
lisätään lakiin uusi 25 f § seuraavasti:

25 §

Työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi tarkoituksenmukaista ammatillista kuntoutusta, jos:

1) asianmukaisesti todettu sairaus, vika tai vamma todennäköisesti aiheuttaa uhkan, että hän tulee työkyvyttömäksi 15 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, tai häntä on pidettävä mainitussa lainkohdassa tarkoitettulla tavalla työkyvyttömänä; ja

2) työntekijän eläkettä määrättäessä otetaisiin huomioon eläkkeeseen oikeuttavana 12 a §:n 1 momentissa tarkoitettu tuleva aika, jos hän olisi tullut työkyvyttömäksi ajankohdana, jona hakemus tehtiin tai jona hakijan kuntoutustarve on viimeistään selvitettävä kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntou-

tuksesta annetun lain (610/1991) 6 §:n mukaan; jos työntekijä jo saa työkyvyttömyyseläkettä, edellytetään, että eläke on edellä tarkoitettulla tavalla täysitehoinen.

Edellä 1 momentissa työkyvyttömyyden uhkalla tarkoitetaan tilannetta, jossa on todennäköistä, että työntekijälle lähivuosina, vaikka hoidon ja lääkinällisen kuntoutuksen toteutuksen mahdollisuudet otetaan huomioon, ilman ammatillisia kuntoutustoimia tulisi myönnettäväksi työkyvyttömyyseläke täytenä tai osaeläkkeenä. Kuntoutuksen tarkoituksenmukaisuutta arvioitaessa otetaan huomioon hakijan ikä, ammatti, aikaisempi toiminta, koulutus, yhteys työelämään sekä se, johtaako haettu ammatillinen kuntoutus todennäköisesti hakijan terveydentilalle sopivassa työssä jatkamiseen tai työhön palaami-

seen. Lisäksi tarkoituksenmukaisuutta arvioitaessa otetaan huomioon, lykkääkö ammatillinen kuntoutus hakijan eläkkeelle jäämistä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna ammatillisena kuntoutuksena voidaan työntekijälle tehdä kuntoutustutkimuksia, antaa työhön tai ammattiin johtavaa koulutusta, työhön valmennusta, elinkeinotukea ja sellaista lääkinällistä kuntoutusta, joka tukee tätä ammatillista kuntoutusta, sekä korvata mainitun kuntoutuksen aiheuttamat välttämättömät ja tarpeelliset kustannukset.

Oikeutta tämän lain mukaiseen ammatilliseen kuntoutukseen ei kuitenkaan ole, jos työntekijällä on oikeus kuntoutukseen tapaturmavakuutuksen tai liikennevakuutuksen kuntoutusta koskevien säännösten perusteella.

25 a §

Muulla kuin työkyvyttömyyseläkkeensajalla on oikeus kuntoutusrahaan niiltä kalenterikuukausilta, joiden aikana hän on kokonaan tai osittain estynyt tekemästä ansiotyötä 25 §:ssä tarkoitetun ammatillisen kuntoutuksen vuoksi.

Jos työntekijä on kokonaan estynyt tekemästä ansiotyötä ammatillisen kuntoutuksen vuoksi, kuntoutusraha on yhtä suuri kuin niiden työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen peruseläkkeiden yhteismäärä, joihin työntekijällä olisi oikeus, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavasti työkyvyttömäksi 25 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna ajankohtana.

Jos työntekijä ammatillisen kuntoutuksen aikana ansaitsee enemmän kuin puolet siitä eläkkeen perusteena olevasta palkasta, jonka perusteella 2 momentissa tarkoitettua eläkkeen tulevan ajan eläkkeenosa lasketaan, kuntoutusrahan määrä on puolet 2 momentissa tarkoitettua täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrästä.

25 b §

Kuntoutusrahaan, kuntoutustukeen ja työkyvyttömyyseläkkeeseen maksetaan 25 §:n 3 momentissa tarkoitettua toimenpiteen kestoajalta kuntoutuskorotus.

Kuntoutuskorotus on 33 prosenttia kuntoutusrahan, kuntoutustuen tai työkyvyttömyyseläkkeen yhteensovitettua määrästä.

Kuntoutusraha ja -korotuksesta ja niiden saajasta on soveltuvin osin voimassa, mitä kuntoutustuesta tai työkyvyttömyyseläkkeestä taikka niiden saajasta säädetään. Kuntoutusraha ja -korotus voidaan kuitenkin maksaa kuukautta lyhyemmältä ajalta.

25 c §

Kuntoutusrahaa voidaan maksaa harkinnanvaraisena kuntoutusavustuksena myös kuntoutuspäätöksen antamisen ja kuntoutuksen alkamisen väliseltä ajalta sekä kuntoutusjaksojen väliseltä ajalta. Kuntoutusavustusta maksetaan kuitenkin enintään kolmelta kuukaudelta kalenterivuotta kohden kummankin syyn perusteella erikseen laskettuna, jollei sen maksaminen pitemmältä ajalta ole kuntoutuksen turvaamiseksi perusteltua. Harkinnanvaraista kuntoutusavustusta voidaan myöntää myös hoito- tai kuntoutussuunnitelman laatimista varten.

Kuntoutusrahaa saaneelle voidaan maksaa enintään kuudelta kuukaudelta 25 a §:ssä tarkoitetun kuntoutusrahan suuruista kuntoutusavustusta, jos tämä on hänen työllistymisensä kannalta erityisen tarpeellista. Tällöin kuntoutusavustus määritellään kertosuorituksen ja maksetaan yhdessä tai useammassa erässä. Kuntoutusavustusta ei kuitenkaan makseta ajalta, jolta työntekijällä on oikeus työttömyysturvalain (1290/2002) mukaiseen työttömyyspäivärahaan tai työmarkkinatukeen.

25 d §

Eläkekassan on ilmoitettava kansaneläkelaitokselle 25 §:ssä tarkoitettua kuntoutustoimestaan sekä kuntoutusrahaa ja -korotusta koskevasta päätöksestään.

25 e §

Eläkekassan päätökseen, joka koskee 25 §:n 3 momentissa tarkoitettua kuntoutuksen sisältöä tai 25 c §:ssä tarkoitettua kuntoutusavustusta, ei saa hakea muutosta valittamalla.

25 f §

Oikeutta 15 §:n 1 momentissa tarkoitettuun työkyvyttömyyseläkkeeseen ei ole ilman painavaa syytä ennen kuin oikeus työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainitun lain tai

eläkesäännön taikka kuntoutusrahalain mukaiseen kuntoutusrahaan on päättynyt.

Tätä lakia sovelletaan kuntoutukseen, joka alkaa lain voimaan tultua.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 190**L a k i****kansaneläkelain 39 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 39 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 39 §:n 3 momentti laissa 1502/1995 ja 39 §:n 4 momentti laissa 70/2002, seuraavasti:

39 §

Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen alkaa aikaisintaan sen kuukauden alusta, jota edeltäneen kuukauden aikana hakijalla olisi viimeksi ollut oikeus sairauden, vian tai vamman perusteella sairausvakuutuslain 15 §:n 1 tai 3 momentin nojalla päivärahaan tai kuntoutusrahalain tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainitun lain tai eläkesäännön nojalla ammatillisen kuntoutuksen ajalta maksettavaan kuntoutusrahaan. Jos oikeutta päivärahaan ei ole, oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen alkaa kuitenkin vasta, kun sairausvakuutuslain 19 §:ssä tarkoitettua aikaa vastaava aika on päättynyt. Tämä ei kuitenkaan koske hakijaa, jonka työkyvyttömyys on alkanut ennen kuin hän on täyttänyt 15 vuotta. Jos vakuutetulla on oikeus saada sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa vastaavaa ulkomailta maksettavaa etuutta, se otetaan huomioon eläkkeen alkamisaikaa määrättäessä samalla tavalla kuin sairausvakuutuslain

mukainen päiväraha kuitenkin enintään sairausvakuutuslain mukaiseen enimmäissuoritus aikaan saakka. Etuuteen voidaan rinnastaa myös tällaista etuutta vastaava palkka.

Alle 20-vuotiaan oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen alkaa aikaisintaan sen kuukauden alusta, jota edeltävän kuukauden aikana hänen oikeutensa kuntoutusrahalain perusteella maksettavaan kuntoutusrahaan on päättynyt. Oikeutta eläkkeeseen ei myöskään ole henkilöllä, joka saa ammatillista kuntoutusta ennen kuntoutusrahan maksamisen päättymistä. Eläke voidaan kuitenkin myöntää henkilölle, jolla ei selvitysten perusteella katsota olevan mahdollisuuksia ammatilliseen kuntoutukseen tai jonka ammatillinen kuntoutus on sairauden vuoksi keskeytynyt tai päättynyt tuloksettomana.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2004.

Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 2003

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 191

Valtioneuvoston asetus**terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen 1 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 27 päivänä helmikuuta 2003

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä

muutetaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetun asetuksen (564/1994) 1 § seuraavasti:

1 §

Nimikesuojatun ammattihenkilön ammattinimikkeet

Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja nimikesuojatun ammattihenkilön ammattinimikkeitä ovat apuhoitaja, apuneuvoteknikko, hammashoitaja, jalkojenhoitaja, jalkaterapeutti, koulutettu hieroja, koulutettu kiropraktikko, koulutettu naprapaatti, koulutettu osteopaatti, kuntohoi-

taja, lastenhoitaja, lähihoitaja, lääkintävahtimestari-sairaankuljettaja, mielenterveyshoitaja, mielisairaanhoitaja, perushoitaja, psykoterapeutti, sairaalafyysikko, sairaalageneetikko, sairaalakemisti, sairaalamikrobiologi ja sairaalaselubiologi.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2003.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 27 päivänä helmikuuta 2003

Peruspalveluministeri *Eva Biaudet*

Hallitusneuvos Marja-Liisa Partanen

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 185—191, 2 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2003

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904